

ZÁPIS: IGLO INCO WG: 1 rok od asociace Nového Zélandu k programu Horizont Evropa

Datum:	27. února 2024
Zapsal/a:	Michaela Hnízdilová, senior konzultantka pro výzkum

Výzkumné a inovační prostředí na Novém Zélandu

Dne 27. února 2024 proběhlo setkání pracovní skupiny IGLO zaměřené na mezinárodní spolupráci. Delegáti z [New Zealand Mission to the EU](#) sdíleli své zkušenosti s připojením Nového Zélandu k programu Horizont Evropa, které se formálně uskutečnilo v roce 2023. Úvodní část schůzky se věnovala představení výzkumného a inovačního prostředí Nového Zélandu. Celkově si je Nový Zéland vědom svého nízkého podílu investic do VaVal, který momentálně činí přibližně 1,5 % HDP. Dlouhodobým cílem země je efektivněji využít finanční prostředky a najít nové zdroje financování s cílem dosáhnout 2 % HDP. Země disponuje silným zemědělským sektorem a primárním průmyslem, který je jednou z hlavních oblastí výzkumu a vývoje. Dále se vyznačuje pokročilou výrobou, zpracovatelským sektorem, zdravotnictvím a informačními a komunikačními službami. Novozélandský výzkum dosahuje vysoké úrovně citovanosti ve všech oblastech, přičemž nejlépe hodnocenými obory jsou fyzikální vědy, obchod, management, environmentální vědy a cestovní ruch a služby.

Nový Zéland a Horizont Evropa

Prezentace se dále soustředila na informace týkající se asociace Nového Zélandu k programu Horizont Evropa. Hlavními motivy pro zapojení do programu byla snaha o hlubší integraci s evropským vědeckým systémem, prohloubení existujících výzkumných vazeb s evropskými partnery a posílení celkové spolupráce s Evropskou unií. Základním předpokladem je, že se Nový Zéland připojí i k 10. rámcovému programu, avšak to bude záležet na politických rozhodnutích. Prezentace také zahrnovala harmonogram klíčových událostí:

- Q4 2021 - Q2 2022: navázány průzkumné rozhovory s Evropskou komisí
- Q3 2022 - Q4 2022: formální jednání
- Květen 2023: schválení ze strany novozélandské vlády a v Radě EU
- Červenec 2023: podpis smlouvy, který umožnil Novému Zélandu přijímat finanční prostředky z programu HEU
- Q4 2023 - Q12024: ratifikace a zahájení prvních úspěšných projektů

V rámci programu Horizont Evropa se Nový Zéland zapojil do 2. pilíře programu. Dle řečníků, jedním z klíčových faktorů, který odlišuje program Horizont Evropa od národní podpory, je jeho „*top-down*“ přístup, který není typický pro Nový Zéland. Novozélandští zástupci věří, že tento přístup umožňuje snadnější zapojení do programu. Zároveň se shodli na tom, že rámcový program je efektivní v oblasti zaměření na dopad a implementaci, což oceňují stejně jako otevřenost rámcového programu různým typům organizací. Tato otevřenost není typická pro národní fondy na Novém Zélandu. V neposlední řadě, kritérium vytvořit konsorcium v rámci projektových návrhů pomáhá s internacionalizací novozélandských výzkumníků.

Během posledních 12 měsíců Nový Zéland ustanovil [Národní kontaktní body](#) (National Contact Points - NCPs) a delegoval členy programových výborů programu HEU. Zároveň bylo zavedeno [doplňkové schéma financování](#), které poskytuje novozélandským účastníkům přístup k dodatečným finančním

prostředkům na národní úrovni. Na národní úrovni byla rovněž spuštěna diseminace informací s cílem představit možnosti financování vědecké a inovační komunitě v rámci programu Horizont Evropa. Tyto aktivity zahrnovaly podporu při hledání mezinárodních partnerů a celkové zvýšení viditelnosti profilu Nového Zélandu. K únoru 2024 Nový Zéland eviduje následující statistiky: 57 novozélandských institucí jako partnery ve 50 projektech programu HEU, z nichž 7 projektů byly úspěšných, 16 neúspěšných a 28 čeká na evaluaci. Celková úspěšnost se pohybuje kolem 30,4 %. Mezi úspěšné projekty patří například [EU-CIEMBL](#) a [STELLA](#).

Hodnocení účasti Nového Zélandu v programu HEU a plány do budoucna

2

Zástupci Nového Zélandu celkově vnímají své zapojení do programu Horizont Evropa pozitivně, současně se však vypořádávají s určitými výzvami. Mezi ně například patří eurocentrický jazyk, geografická vzdálenost nebo problémy spojené s kompatibilitou systému. Během setkání byl účastníkům představen příklad negativní zkušenosti, kdy se novozélandští vědci pokusili připojit k výzvě zaměřené na evropská data, ale jejich účast byla zamítnuta evropským koordinátorem. Důvodem byla údajně nedostatečná expertíza z novozélandské strany (jelikož se jednalo o evropská data), i přesto, že Nový Zéland disponoval satelitními daty, které by mohly přispět k danému výzkumu. Na základě tohoto příkladu zástupci Nového Zélandu doporučili, aby Evropská komise přehodnotila jazyk a způsob, jakým jsou výzvy formulovány. Argumentovali tím, že pokud se do programu zapojí další mimoevropské země, jako je například Japonsko či Jižní Korea, jazyk a jeho formulace budou hrát v budoucnu klíčovou roli.

Dále zástupci Nového Zélandu představili výhledové plány do budoucna. Cílem je nadále podporovat zapojení zainteresovaných stran, a to v návaznosti na výzvy pracovního programu pro roky 2024 a 2025. Dále se Nový Zéland chce zaměřit na prohloubení mezinárodní propagaci Nového Zélandu a podporu nové spolupráce prostřednictvím aktivit Národních kontaktních bodů.

Q&A

Q: Jak vám jako IGLO můžeme pomoci a kde vidíte prostor k navázání další spolupráce?

A: Určitě by pro nás bylo přínosné, pokud byste s námi mohli sdílet informace z vašich členských zemí a osvědčené postupy, které posléze budeme sdílet s našimi stakeholdery. Zvažujeme se také zapojit do programu COST.

Q: Pro Nový Zéland může být problematické navazovat nová partnerství, a to z důvodu geografické vzdálenosti. Čím blíže jste Bruselu, tím je jednodušší najít nové partnery. Máte nějaké priority v rámci klastrů HEU, na kterých chcete stavět nová partnerství a jak plánujete navazovat nová partnerství?

A: Naše priority rovnoměrně pokrývají všechna témata v rámci druhého pilíře HEU. K identifikaci potenciální spolupráce zvažujeme využít publikační historii.

Q: Jaké výzvy jste museli řešit v souvislosti s asociací k programu HEU? Narážím například na to, že jako asociovaná země nemáte hlasovací právo v programových výborech HEU.

A: Co se týká hlasování v jednotlivých programových výborech či strategickém programovém výboru, samozřejmě bychom uvítali mít hlasovací právo, na druhou stranu však vidíme, že se Evropská komise snaží vyslyšet naše potřeby i bez hlasovacího práva. Nový Zéland tuto situaci respektuje, myslíme však, že pro větší asociované země by to mohlo být problematické. Co je velkou výzvou je otázka reciprocit. Proto Nový Zéland nabízí svým vědcům dodatečné financování úspěšných projektů.

